

Směrnice ředitelky školy ke vzdělávání cizinců

Č.j.:	MZPSZN- 542/2016
Vypracovala:	Mgr. Ludmila Falcová, ř.š.
Platnost od:	31.8.2016
Účinnost od:	1.9.2016

Tento pokyn vychází z § 20 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon, ve znění pozdějších předpisů, dále ze zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, v platném znění, zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, v platném znění a zákona č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců ve znění pozdějších předpisů.

Čl. I.

Do školy jsou přijímáni žáci – cizinci:

1. občané EU a jejich rodinní příslušníci (včetně občanů Norska, Islandu, Lichtenštejnska a Švýcarska),
2. ostatní cizinci / kategorie 3 až 8 v tabulce / pobývající v ČR přechodně nebo trvale.

Občané Evropské unie a jejich rodinní příslušníci mají přístup ke vzdělávání a školským službám za stejných podmínek jako občané ČR.

Ostatní cizinci pobývající v ČR přechodně nebo trvale, mají za stejných podmínek jako občané ČR přístup:

- a) k základnímu vzdělávání,
- b) ke školnímu stravování a k zájmovému vzdělávání poskytovanému ve školském zařízení pro zájmové vzdělávání v pravidelné denní docházce,
- c) ke střednímu vzdělávání a vyššímu odbornému vzdělávání,
- d) k předškolnímu vzdělávání, základnímu uměleckému vzdělávání, jazykovému vzdělávání a ke školským službám,

pokud mají právo pobytu na území České republiky.

Čl. II.

Při přijímání žáků – cizinců je zákonný zástupce žáka povinen předložit:

1. žádost zákonných zástupců o přijetí žáka – cizince do školy
2. rodný list nebo druhopis rodného listu s úředně ověřeným překladem
3. doporučení školského poradenského zařízení
4. pro ostatní cizince pobývající v ČR přechodně nebo trvale doklad, kterým bylo uděleno povolení k trvalému pobytu na území České republiky nebo udělení azylu na území České republiky.

Do školy jsou přijímáni žáci – cizinci, kteří mají oprávnění k pobytu v ČR a náležité doklady tohoto oprávnění.

Kategorie cizinců	oprávnění k pobytu v ČR	doklad tohoto oprávnění
1. občané EU (včetně občanů Norska, Islandu, Lichtenštejnska a Švýcarska)	<i>na základě práva volného pohybu osob</i> vyplývajícího ze Smlouvy o založení Evropských společenství, Přílohy V a VIII Smlouvy o Evropském hospodářském prostoru a Smlouvy ES a členských států na straně jedné a Švýcarskou konfederací	cestovní doklad (např. cestovní, diplomatický, služební a úřední pas) nebo průkaz totožnosti
	<i>vyplývající ze zákona č. 326/1999 Sb.</i> , o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů: na základě zvláštního pobytového povolení (tj. povolení k přechodnému nebo trvalému pobytu) – o toto povolení <u>může</u> (ale nemusí) občan EU požádat, hodlá-li pobývat v ČR déle než 3 měsíce	průkaz o povolení k pobytu pro státního příslušníka členského státu Evropských společenství; občané Norska, Islandu, Lichtenštejnska a Švýcarska - průkaz o povolení k pobytu
2. rodinní příslušníci občanů EU (včetně občanů Norska, Islandu, Lichtenštejnska a Švýcarska), kteří nejsou občany některého z těchto států	vyplývající ze zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů: na základě povolení k přechodnému nebo trvalému pobytu, požádá-li o toto povolení rovněž rodinný příslušník – občan EU v případě, že rodinný příslušník – občan EU o toto povolení nepožádá, jsou tito cizinci ve stejném režimu jako ostatní cizinci pobývající v ČR	průkaz o povolení k pobytu

3 a) ostatní cizinci pobývající v ČR - přechodně	<p>vyplývající ze zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů:</p> <p>bez víza, stanoví-li tak mezinárodní smlouva¹ nebo nařízení vlády</p> <p>na základě krátkodobého víza - víza k pobytu do 90 dnů;</p> <p>na základě dlouhodobého víza - víza k pobytu nad 90 dnů;</p> <p>na základě povolení k dlouhodobému pobytu</p>	<p>cestovní doklad</p> <p>vízum v cestovním dokladu osoba mladší 15 let, která nemá samostatný doklad – vízum v cestovním dokladu jiného cizince</p> <p>vízum v cestovním dokladu osoba mladší 15 let, která nemá samostatný doklad – vízum v cestovním dokladu jiného cizince</p> <p>průkaz o povolení k pobytu - průkaz se vydává osobě starší 15 let; cizinci mladšímu 15 let se vydá správní rozhodnutí</p>
---	--	---

3 b) cizinci pobývající v ČR - trvale	<p>vyplývající ze zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů:</p> <p>na základě povolení k pobytu</p> <p>na základě rozhodnutí o svěřeni cizince do náhradní výchovy</p>	<p>správní rozhodnutí vydané Policií ČR+ průkaz o povolení k pobytu -průkaz se vydává osobě starší 15 let; cizinci mladšímu 15 let se vydá pouze správní rozhodnutí -do 15 let i bez cestovního dokladu, na základě potvrzení policie o oprávnění k trvalému pobytu -15 let – 18 let - průkaz o povolení k pobytu -od 18 let musí požádat o trvalý pobyt dle a)</p>
--	---	---

4. žadatel o udělení azylu	vyplývající ze zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu): na základě víza za účelem řízení o azylu, nemá-li jiné oprávnění k pobytu	průkaz žadatele o udělení azylu - žadatel mladší 15 let může být zapsán v průkazu rodičů
5. azylant	<i>vyplývající ze zákona č. 325/1999 Sb.</i> , o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu): na základě rozhodnutí o udělení azylu	průkaz povolení k pobytu azylanta - děti azylanta mladší 15 let mohou být zapsány do průkazu rodičů
6. žadatel o poskytnutí dočasné ochrany	<i>vyplývající ze zákona č. 221/2003 Sb.</i> , o dočasné ochraně cizinců: na základě nařízení vlády nebo rozhodnutí Rady EU o vyhlášení dočasné ochrany cizinců	průkaz žadatele o poskytnutí dočasné ochrany - žadatel mladší 18 let může být zapsán v průkazu rodičů
7. cizinec požívající dočasné ochrany	<i>vyplývající ze zákona č. 221/2003 Sb.</i> , o dočasné ochraně cizinců: na základě nařízení vlády nebo rozhodnutí Rady EU o vyhlášení dočasné ochrany cizinců	průkaz cizince požívajícího dočasné ochrany - žadatel mladší 18 let může být zapsán v průkazu rodičů

<p>8. dlouhodobě pobývajících rezidentů v ČR a jeho rodinní příslušníci, nebo dlouhodobě pobývajících rezidentů (a rodinní příslušníci) v členském státě EU a na území ČR má povolení k pobytu</p>	<p><i>vyplývající ze zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů:</i></p> <p>a) na základě povolení k pobytu</p> <p>b) na základě rozhodnutí o svěřením cizince do náhradní výchovy</p>	<p>správní rozhodnutí vydané Policií ČR+ průkaz o povolení k pobytu</p> <ul style="list-style-type: none"> - průkaz se vydává osobě starší 15 let; cizinci mladšímu 15 let se vydá pouze správní rozhodnutí - do 15 let i bez cestovního dokladu, na základě potvrzení policie o oprávnění k trvalému pobytu - 15 let – 18 let - průkaz o povolení k pobytu - od 18 let musí požádat o trvalý pobyt dle a)
---	---	--

O zařazení žáka do ročníku rozhodne ředitel školy na základě předložených dokladů o dosavadním vzdělání. V případě pochybností nebo nedostačujících znalostí žáka, zvláště českého jazyka rozhodne ředitel na základě doporučení komise, která přezkoušením zjistí úroveň znalostí žáka a znalostí českého jazyka.

Postup:

1. Ředitelka školy si od žadatele - rodiče či zákonného zástupce zahraničního žáka vyžádá doklady, které jej opravňují k pobytu v ČR.
2. Ředitelka základní školy není povinna tyto doklady vyžadovat, vyhláška to neuvádí, ale zároveň jí nic nebrání si je vyžádat.
3. Škola ověří, zda doklady opravňují žadatele k pobytu v ČR za uvedených podmínek (pokud mají právo pobytu na území ČR na dobu delší než 90 dnů, popřípadě pokud jsou osobami oprávněnými pobývat na území České republiky za účelem výzkumu, azylanty, osobami požívajícími doplňkové ochrany, žadateli o udělení mezinárodní ochrany nebo osobami požívajícími dočasné ochrany).
4. Škola žadatele upozorní na případné jazykové problémy - jak je na tom žadatelovo dítě i pedagogičtí pracovníci se znalostí příslušného cizího jazyka.
5. Základní škola upozorní žadatele na možnost docházky do tříd pro jazykovou přípravu, o způsobu zařazování žáka do tříd pro jazykovou přípravu a na školy, ve kterých bude na území kraje poskytována bezplatná příprava k začlenění do základního vzdělávání zahrnující výuku českého jazyka přizpůsobenou potřebám žáků (podle § 10 vyhlášky č. 48/2005 Sb. o základním vzdělávání určuje krajský úřad, seznam by měl být uveden i na webových stránkách kraje/krajského úřadu). Tuto informaci může škola podle vyhlášky podat do jednoho týdne po přijetí žáka do školy, v praxi je ale vhodné učinit to ihned, aby žáci během týdne nepřešli to těchto škol.
6. Škola upozorní žadatele na výši případné úplaty za poskytované služby.
7. Žádný předpis se sice nezmiňuje o nutnosti doložit potvrzení o zdravotní prohlídce či přímo zdravotní způsobilosti dítěte pro docházku do školy, je však vhodné si toto potvrzení vyžádat pro minimalizaci rizika ohrožení ostatních žáků školy přenosnými nemocemi.
8. Žadatel předloží doklady dítěte s identifikačními údaji nutnými pro získání údajů do školní matriky - pas (dítě nemusí mít vždy samostatný pas, může být zapsáno v dokladech rodičů), rodný list apod. Dále předloží doklady o předchozím vzdělávání, nezbytné pro zařazení do příslušného ročníku školy.
9. Škola si z výše uvedených dokladů zhotoví kopie, aby později mohla doložit oprávněnost přijetí dítěte ke vzdělávání.
10. Žadatel vyplní žádost o přijetí k příslušnému typu vzdělávání.
11. Škola v rámci správního řízení přijme dítě ke vzdělávání, vyhotoví rozhodnutí a předá žadateli. Jednání s cizinci je často obtížné a některé okolnosti mohou být stanoveny jakousi dohodou. Proto je vhodné případné sporné věci uvést do rozhodnutí, například zařazení dítěte do určitého ročníku a vyžádat si podpis žadatelů na prohlášení, že se vzdávají práva na odvolání.

Čl. III.

Hodnocení žáků – cizinců

Při hodnocení výsledků vzdělávání žáků, kteří nejsou státními občany České republiky a plní v České republice povinnou školní docházku se postupuje podle § 51 až 53 školského zákona a § 14 až 17 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání, kde platí:

Při hodnocení těchto žáků se dosažená úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost podle § 15 odst. 2 a 4 vyhlášky, která ovlivňuje výkon žáka. Při hodnocení těchto žáků ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura určeného RVP ZV se na konci tří po sobě jdoucích pololetí po zahájení docházky do školy v České republice vždy považuje dosažená úroveň znalosti českého jazyka za souvislost podle § 15 odst. 2 a 4 vyhlášky, která ovlivňuje výkon žáka. Závažné nedostatky ve vědomostech z tohoto předmětu se považují za objektivní příčinu, pro kterou žák nemusí být v průběhu prvního roku školní docházky klasifikován.

Žák – občan Slovenské republiky – má právo při plnění studijních povinností používat, s výjimkou českého jazyka a literatury, slovenský jazyk.

Škola nemá povinnost žáka – cizince doučovat českému jazyku.

Na konci 1. pololetí nemusí být žák – cizinec hodnocen na vysvědčení, a to ani v náhradním termínu.

Pokud by žák ale nebyl hodnocen na vysvědčení na konci 2. pololetí, znamenalo by to, že musí opakovat roční / jedná se o druhý rok školní docházky v České republice /.

Čl. IV.

Organizační opatření:

1. Ředitelka školy na základě žádosti zákonných zástupců vydá správní rozhodnutí o přijetí žáka – cizince do školy.
2. Ředitelka školy projedná s třídním učitelem a výchovným poradcem přechod žáka – cizince do nového školního prostředí, zejména se zaměří na:
 - zvýšenou psychickou zátěž pro žáka
 - znalost českého jazyka
 - kompatibilitu vzdělávacích programů
 - výuku cizích jazyků
3. Třídní učitel je povinen projednat s ostatními vyučujícími:
 - informace o žákovi-cizinci
 - úroveň dosaženého vzdělání
 - způsob hodnocení a klasifikace
 - zapojení žáka-cizince do školního kolektivu

Čl. V.

Zásady pro začleňování:

1. Navázat spolupráci s rodiči, vést s nimi řízený rozhovor a *vyžádat potřebnou dokumentaci*
2. Správně zařadit žáka do vyučovacího procesu (do ročníku), a to na základě těchto faktorů: věku žáka -cizince, jeho dosavadního vzdělávání a znalosti českého jazyka.
3. Nekumulovat v jedné třídě vyšší počet cizinců.
4. Integrovat cizince do kolektivu třídy a školy, zabránit jejich společenské izolaci.
5. Vybízet žáky-cizince ke kooperaci s českými žáky.
6. Seznámit se základními sociokulturními a zkušenostními rozdíly
7. Připravit třídu na přijetí cizince, vhodně seznámit žáky s kulturními a sociálními odlišnostmi prostředí, z něhož nový žák přichází; přenést v tomto směru část iniciativy na žáka.
8. Podporovat toleranci ze strany žáků a učitelů ke specifickým rysům a jevům
9. Dát žáku-cizinci příležitost k pozitivní prezentaci
10. Prohloubit si znalosti typologie jazyků
11. Pracovat s názornými pomůckami
12. Přistupovat k výuce českému jazyku jako k výuce cizímu jazyku (z pozice cizince)
13. Vhodně motivovat žáky-cizince při výuce českého jazyka
14. Navázat spolupráci se školními poradenskými pracovišti (ŠPP), pedagogicko-psychologickými poradnami (PPP) a nestátními neziskovými organizacemi (NNO).
15. Při klasifikaci žáků-cizinců postupuje škola v souladu se Školským zákonem č. 561/2004 Sb., § 20.

Čl. VI.

Pokud se cizinec, který nemá trvalý pobyt na území České republiky, neúčastní vyučování nepřetržitě po dobu nejméně 60 vyučovacích dnů, nedoloží důvody své nepřítomnosti v souladu s podmínkami stanovenými školním řádem a ani po písemné výzvě ředitelky školy zasláné na poslední známou adresu zákonného zástupce cizince nesdělí, že bude i nadále navštěvovat danou školu, přestává být dnem následujícím po uplynutí této doby žákem školy.

Ve Znojmě dne 31.8.2016

Mgr. Ludmila Falcová
ředitelka školy